

IZRAVNA PLAĆANJA U STOČARSTVU U 2012. I 2013. GODINI

Botko, Tea

Undergraduate thesis / Završni rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Križevci college of agriculture / Visoko gospodarsko učilište u Križevcima**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:185:320771>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-26**

Repository / Repozitorij:

[Repository Križevci college of agriculture - Final thesis repository Križevci college of agriculture](#)

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKO GOSPODRASKO UČILIŠTE U KRIŽEVCIMA

Tea Botko, studentica

IZRAVNA PLAĆANJA U STOČARSTVU
U 2012. I 2013. GODINI

Završni rad

Križevci, 2016.

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKO GOSPODARSKO UČILIŠTE KRIŽEVCI

Tea Botko, studentica

IZRAVNA PLAĆANJA U STOČARSTVU
U 2012. I 2013. GODINI

Završni rad

Povjerenstvo za ocjenu i obranu završnog rada:

1. Dr. sc. Tatjana Jelen, prof. v.š. – predsjednica povjerenstva
2. Dr. sc. Kristina Svržnjak, prof. v.š. – mentorica
3. Dragutin Kamenjak, dipl. ing. v. pred. – član povjerenstva

Križevci, 2016.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. PREGLED LITERATURE.....	3
2.1. Stočarska proizvodnja.....	3
2.2. Zajednička poljoprivredna politika.....	4
2.3. Izravna plaćanja.....	6
3. MATERIJALI I METODE.....	8
4. REZULTATI ISTRAŽIVANJA.....	9
4.1. Osnovni uvjeti za potporu.....	9
4.2. Primjer podnošenja Jedinstvenog zahtjeva za potporu.....	10
4.3. Poticaji u stočarskom sektoru.....	12
4.4. Državna pomoć.....	13
4.5. Govedarstvo.....	13
4.6. Svinjogojstvo.....	15
4.7. Ovčarstvo i kozarstvo.....	16
4.8. Peradarstvo.....	18
4.9. Konjogojstvo.....	18
4.10. Pčelarstvo.....	19
4.11. Očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina.....	20
4.12. Rasprava – usporedba izravnih plaćanja u stočarstvu u 2012. i 2013. godini.....	21
5. ZAKLJUČAK.....	23
6. LITERATURA.....	24
7. PRILOZI.....	25

1. UVOD

Stočarstvo je vrlo važna grana poljoprivredne proizvodnje, a podrazumijeva uzgoj sitne i krupne stoke u svrhu proizvodnje hrane i raznih sirovina, a dijeli se na govedarstvo, svinjogojstvo, ovčarstvo i kozarstvo, konjogojstvo, pčelarstvo. Kako bi se stimulirao općenito razvoj poljoprivredne proizvodnje te zaštita ugroženih pasmina životinja ili pojedinih vrsta biljaka, poljoprivrednici ostvaruju pravo na novčane poticaje. U stočarstvu to znači da novčane poticaje ostvaruje svaki poljoprivrednik koji se odlučio za držanje te uzgoj određene vrste životinja unutar Republike Hrvatske.

Mjere poljoprivredne politike jesu ekonomske mjere kojima se ostvaruju ciljevi poljoprivredne politike sukladno Zakonu o poljoprivredi (NN br. 149/09, 127/10, 50/12, 120/12)¹, a prema području djelovanja dijele se na mjere tržišno–cjenovne politike, mjere politike ruralnog razvoja i mjere zemljišne politike. Za ovaj rad posebno su značajne mjere tržišno–cjenovne politike koje podrazumijevaju mjere izravnih plaćanja i mjere uređenja tržišta.

Kako je Zakon o državnoj potpori u poljoprivredi i ruralnom razvoju (NN92/10, 127/10, 124/11) uređivao izravna plaćanja zaključno s 2012. godinom, bilo je potrebno donijeti novi zakon kojim će se urediti izravna plaćanja od 2013. godine. Novi Zakon o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (NN 120/12, 136/12) stupio je na snagu u studenom 2012. Njime su propisana izravna plaćanja u skladu sa zajedničkom poljoprivrednom politikom (ZPP) te plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima u prijelaznom razdoblju od tri godine nakon pristupanja Republike Hrvatske u EU. ZPP izravna plaćanja jesu:

1. Jedinstveno plaćanje (pravo na regionalno plaćanje i pravo na plaćanje iz nacionalne rezerve),
2. Proizvodno vezana plaćanja u sektoru ovaca i koza te krava dojlja,
3. Specifična plaćanja.

Sredstva za omotnicu za ZPP izravna plaćanja se od 2013. godine osiguravaju u državnom proračunu Republike Hrvatske i proračunu Europske unije, dok se sredstva za financiranje

---

¹ Rad je pisan 2014. godine na temelju dobivenih podataka o izravnim plaćanjima u stočarstvu u 2012. i 2013. iz Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju gdje se obavljala stručna praksa. u radu se ne spominje važeći Zakon o poljoprivredi iz 2015. godine (NN 30/15). Također se to odnosi i na ostali zakonodavni okvir koji regulira izravna plaćanja.

izravnih plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima osiguravaju isključivo u državnom proračunu.

Prava na regionalno plaćanje dodjeljuju se temeljem broja hektara prihvatljivih površina. Prihvatljiva površina definira se kao poljoprivredno zemljište na poljoprivrednom gospodarstvu ili svaka površina zasađena kulturama kratkih ophodnji, koja se koristi za poljoprivrednu aktivnost ili poljoprivredna površina koja se uz pretežito obavljanje poljoprivredne aktivnosti koristi i za nepoljoprivrednu aktivnost.

U završnom radu analizirat će se sustav provođenja izravnih plaćanja unutar stočarskog sektora na temelju dostupnih podataka prilikom provođenja stručne prakse u Agenciji za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju. Cilj istraživanja analizirati i usporediti provedbu mjere izravnih plaćanja u stočarstvu u 2012. i 2013.

2. PREGLED LITERATURE

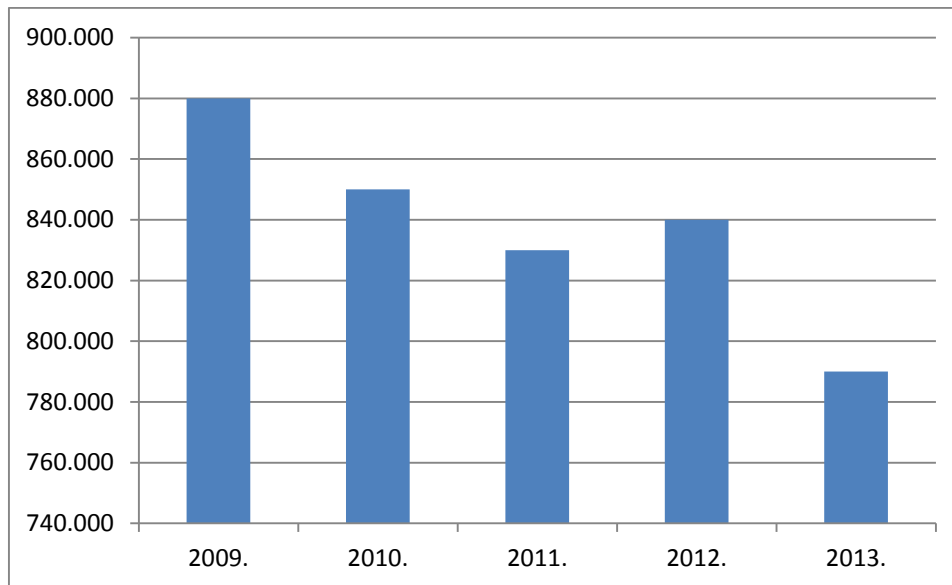
2.1. Stočarska proizvodnja

Stočarska proizvodnja ima važnu ulogu u poljoprivredi Republike Hrvatske. U odnosu na biljnu proizvodnju udio stočarstva iznosi 31,7 % s tendencijom kontinuirano pada. Republika Hrvatska je veliki uvoznik hrane pa tako i proizvoda stočarstva. Intenzivnost poljoprivredne proizvodnje od 0,6 uvjetnih grla po hektaru korištene poljoprivredne površine govori o još uvijek nezadovoljavajućem stupnju razvijenosti stočarske proizvodnje i njezinoj slabijoj konkurentnosti. U strukturi stočarske proizvodnje najvažniju ulogu imaju govedarstvo, svinjogojstvo, peradarstvo te ovčarstvo i kozarstvo, dok konjogojstvo i pčelarstvo unatoč manjem udjelu u stočarstvu, pokazuju pozitivne trendove i značajan doprinos (Blažić, M. i sur., 2013.).

Mada se u zadnjih desetak godina bilježi intenzivno restrukturiranje stočarskog sektora, pri čemu se ta proizvodnja nastoji prilagoditi uvjetima otvorenog tržišta i postizanja više razine konkurentnosti proizvođača (Božić, M. i sur., 2005.), stočarstvo je i dalje u stalnom padu.

Prijelomna godina bila je 2013. - ulaskom na otvoreno europsko tržište došlo je do bitnih promjena tržišnih okolnosti i uobičajenih trgovinskih obrazaca, uslijed čega je nastala potreba za pronalaskom novih tržišta i uspostavom novih tržišnih okvira. Gubitak tradicionalnih tržišta trećih zemalja te otvaranje domaćeg tržišta zajedničkom tržištu Europske unije stvorilo je značajan pritisak na primarnu poljoprivrednu proizvodnju. Ova promjena dogodila se u nepovoljnom trenutku za stočarsku proizvodnju, koja je u tom razdoblju bila opterećena novim uvjetima proizvodnje, trženja, kreditnim zaduženjima te novim sustavom potpora. Također su nepovoljni klimatski uvjeti u 2012. godini povećali troškove proizvodnje u 2013. godini ali su i rezultirali smanjenom proizvodnjom stočne hrane što je dovelo do povećanja cijena stočne hrane najznačajnijeg faktora u izračunu pokrića varijabilnih troškova. Navedeno je uzrokovalo nestabilnost prihoda poljoprivrednih proizvođača, povećanje rizika te pad investicija. U takvim okolnostima stočarska proizvodnja nije se mogla nositi postojećim izazovima te je u 2013. godini došlo do daljnjeg smanjenja stočnog fonda pri čemu je broj uvjetnih grla prvi puta u posljednjih deset godina pao ispod 800 tisuća.

Ovakva situacija u stočarskoj proizvodnji veliki je izazov za Republiku Hrvatsku, njezine proizvođače i sve prateće službe.

Graf 1. Broj uvjetnih grla stoke od 2009. do 2013. godine
 Izvor: Ministarstvo poljoprivrede

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, u 2013. godini fizički obujam poljoprivrede bruto proizvodnje promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu bilježi rast od 5,2%. Na povećanje fizičkog obujma poljoprivredne proizvodnje utjecao je rast biljne proizvodnje i to za 17,5% dok je stočarska proizvodnja pala na 9,4% (Blažić i sur., 2013.).

2.2. Zajednička poljoprivredna politika (ZPP)

Ulaskom u Europsku uniju hrvatska poljoprivreda primijenila je Zajedničku poljoprivrednu politiku (ZPP) i Zajedničku ribarsku politiku, jedinstvene za sve zemlje članice. Osim što regulira izravna plaćanja za poljoprivredne površine, ZPP se sastoji od skupine pravila i mehanizma koji reguliraju proizvodnju, prodaju i trženje poljoprivrednih proizvoda, uz poseban naglasak na razvoj seoskih područja.

Isto tako, ta politika regulira izravna plaćanja za poljoprivredne površine. U tom je pravcu usmjereno najviše proračunskih sredstava i zakonodavne regulative EU. U zemljama članicama Europske unije mjere Zajedničke poljoprivredne politike provode agencije za plaćanja.

Neke članice imaju i više od jedne agencije za plaćanja koje zapošljavaju od nekoliko stotina do više tisuća zaposlenika. Te agencije u Europi djeluju već nekoliko desetaka godina. Da bi bila akreditirana u EU, Agencija za plaćanja mora imati upravnu organizaciju i sustav unutarnjeg nadzora koji je usklađen s europskim kriterijima u pogledu internog okruženja, kontrole, informiranja i komunikacije te nadzora.

Djelatnosti Agencije za plaćanja može se sažeti u nekoliko zadataka:

- provedba mjera Zajedničke poljoprivredne politike EU namijenjenih poljoprivredi i ruralnom razvoju,
- provedba mjera Zajedničke ribarske politike,
- zaprimanje zahtjeva korisnika za financijskim potporama i naknadama, odlučivanje o njihovoj prihvatljivosti te kontrola ispravnog korištenja isplaćene potpore,
- odobravanje uvoznih i izvoznih dozvola, raspodjela carinskih kvota,
- pružanje informacija svojim korisnicima.

Od kada je Hrvatska postala članica EU, na raspolaganju su joj znatna financijska sredstva iz europskog proračuna, čije je korištenje moguće samo uz poštivanje strogih pravila i unaprijed zadanih procedura koje provodi Agencija za plaćanja (APPRRR, 2013.).

ZPP izravna plaćanja predviđena je ukupna omotnica od 373 milijuna eura godišnje, uz postupno povećanje udjela financiranja kroz deset godina, počevši od 25% u 2013. godini do 100% u 2020. godini. Republika Hrvatska ima mogućnost plaćanja iz državnog proračuna Republike Hrvatske do punog iznosa ukupne omotnice. Pored toga, Republika Hrvatska može koristiti omotnicu za poljoprivredne površine koja iznosi 9,6 milijuna eura godišnje, također s postupnim uvođenjem financiranja kroz deset godina. Nacionalna rezerva je dio omotnice za ZPP izravna plaćanja (APPRRR, 2012.).

Prava na plaćanje iz nacionalne rezerve dodjeljuju se korisnicima:

- Koji se nalaze u posebnom položaju radi prijelaza na jedinstveno plaćanje (korisnicima koji su u 2012. godini dodijeljena prava na plaćanje iz nacionalne rezerve za sektore mlijeka, tova goveda, ovca i koza, te duhana),
- Koji su započeli s obavljanjem poljoprivredne aktivnosti,
- U područjima u kojima se provode programi restrukturiranja ili razvojni programi, povezani s određenim oblikom javne intervencije kako bi se spriječilo napuštanje zemlje i/ili kompenzirao nepovoljniji položaj poljoprivrednika u tim područjima,
- Koji se nalaze u posebnoj situaciji (korisnici koji su u 2012. godini okončali investicije u sektoru mlijeka, tova goveda, ovaca i koza).

Prava na plaćanje iz nacionalne rezerve dodjeljuju se u obliku prava na regionalno plaćanje povećane vrijednosti, novih prava na regionalno plaćanje ili posebnih prava na plaćanje za korisnike bez zemljišta.

2.3. Izravna plaćanja

Potpore koje isplaćuje Agencija za plaćanja dijele se na četiri područja:

A. Izravna plaćanja

Izravna plaćanja su plaćanja poljoprivrednim gospodarstvima za obavljanje poljoprivrednih aktivnosti radi potpore njihovom dohotku. Korisnici izravnih plaćanja su poljoprivredna gospodarstva upisana u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava, koja obavljaju poljoprivrednu aktivnost, što podrazumijeva uzgoj poljoprivrednih kultura, držanje i uzgoj stoke te proizvodnju stočarskih proizvoda ili održavanje zemljišta u stanju pogodnom za poljoprivrednu proizvodnju. Korisnici izravnih plaćanja bit će obvezni ispunjavati uvjete višestruke sukladnosti u poljoprivrednoj proizvodnji, odnosno poštivati uvjete vezane uz zaštitu okoliša, zdravlje ljudi, životinja i bilja te dobrobiti životinja, utvrđene posebnim propisima i uvjete vezane uz dobru poljoprivrednu i okolišnu praksu (Tušek, Z., 2012.).

B. Tržišna potpora

Tržišna potpora podrazumijeva uređenje unutarnjeg tržišta poljoprivrednih proizvoda uključujući:

- Tržišne intervencije koje se provode javnim intervencijama, potporom privatnom skladištenju, posebnim interventnim mjerama, prilagodbom ponuda zahtjevima tržišta, sustavom proizvodnih ograničenja i sustavom posebnih pomoći;
- Pravila koja se odnose na proizvođačke i sektorske organizacije
- Uređenje vanjskog tržišta poljoprivrednih proizvoda ili trgovinu s drugim zemljama koja se provodi izdavanjem uvoznog/izvoznih dozvola i raspodjelom carinskih kvota

C. Mjere ruralnog razvoja

Cilj mjera ruralnog razvoja je osigurati uvjete za ostvarenje seoskog stanovništva u ruralnim područjima, povećati konkurentnost proizvodnje i stvoriti veći dohodak poljoprivrednim proizvođačima te u konačnici poticati povratak stanovništva u ruralna područja.

D. Potpore ribarstvu

Cilj mjera potpora ribarstvu je omogućila daljnji razvoj sektora ribarstva i povećati njegovu konkurentnost, unaprijediti proizvodne kapacitete u uzgoju i prerađivačkoj industriji te zaštititi okoliš. Ciljevi strukturne politike u ribarstvu ostvaruju se kroz sljedeće prioritete:

- Prilagodba ribarske flote
- Razvoj akvakulture, gospodarskog ribolova na slatkim vodama, prerade i marketinga proizvoda ribarstva
- Projekti od zajedničkog interesa
- Održivi razvitak područja i zajednica koje ovise o ribarstvu

3. MATERIJALI I METODE

Teorijska poglavlja rada proizlaze iz sekundarnog istraživanja dostupne literature (udžbenici, stručno – znanstveni članci, knjige), temelje se na Zakonima u poljoprivredi te provedbi potpora izravnih plaćanja u Republici Hrvatskoj. Dostupni interni podaci dobiveni od strane Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju te iz godišnjih izvješća provedbe kampanje izravnih plaćanja.

Primarna korištena znanstvena metoda je – analiza. Analizirane su kampanje izravnih plaćanja provedena 2012. te 2013. godini unutar stočarskog sektora.

4. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Izravna potpora definira se kao novčana potpora koja se svake godine dodjeljuje poljoprivrednicima za biljnu i/ili stočarsku proizvodnju, kao potpora njihovom dohotku, a poljoprivrednici se za nju prijavljuju jednom godišnje.

4.1. Osnovni uvjeti za potporu

Osnovni uvjeti za ostvarenje izravnih plaćanja i potpore mjere ruralnog razvoja propisani su 2010. godine sukladno *Zakonu o državnoj potpori u poljoprivredi i ruralnom razvoju* (NN, br. 60/10):

a) Obavljanje poljoprivredne djelatnosti što podrazumijeva proizvodnju, žetvu i berbu poljoprivrednih kultura, držanje i uzgoj domaćih životinja u svrhu poljoprivredne proizvodnje ili održavanje zemljišta u dobrom poljoprivrednom okolišnom stanju.

b) Ispunjavanje minimalnih poticajnih količina prema tablici 1.

Tablica 1. Minimalne poticane količine određene zakonom (NN, br. 60/10)

Vrsta izravnog plaćanja	Jedinica mjere	Minimalne poticane količine
Osnovno plaćanje po površini – livade i pašnjaci	ha	1,00
Osnovno plaćanje po površini – ostale vrste korištenja	ha	1,00
Šećerna repa	ha	1,00
Maslinovo ulje	l	50
Duhan	kg	sve isporučene količine
Krave dojile	grlo	1
Ovce i koze	grlo	10
Tov goveda	grlo	1
Mliječne krave	grlo	1
Krmače	grlo	6
Mlijeko (kravlje)	kg	6.000
Mlijeko (ovčje ili kozje)	kg	500

Izvor: *Vlastita istraživanja*

c) Stoka za koju se podnosi zahtjev za potporu u stočarstvu i za očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja mora biti upisana u Jedinostveni registar domaćih životinja (JRDŽ). Označavanje i registracija domaćih životinja se provodi radi zaštite zdravlja ljudi i životinja, kontrole prometa domaćih životinja, praćenje proizvoda životinjskog porijekla u cilju zaštite potrošača, provedbe uzgojno selekcijskog rada, ostvarivanja prava na novčane potpore i prikupljanja statističkih podataka. Sva goveda, kopitari, svinje, ovce i koze u Republici Hrvatskoj označavaju se na jedinstveni način te registriraju u jedinstvenu bazu podataka – Jedinostveni registar domaćih životinja (JRDŽ). Označavanje domaćih životinja je jedinstveno i usklađeno za sve zemlje članice Europske unije. Sve životinje i posjednici su registrirani u centralnoj bazi podataka odnosno Registru farmi, u kojoj se registrira svaki ulazak i izlazak pojedine životinje sa gospodarstva.

d) Upis zemljišta u Upisnik poljoprivrednih gospodarstva te u upis zemljišta ARKOD sustav kao nacionalni sustav identifikacije zemljišnih parcela, odnosno evidencija uporabe poljoprivrednog zemljišta u Republici Hrvatskoj. Cilj ARKOD-a je omogućiti poljoprivrednicima lakši i jednostavniji način podnošenja zahtjeva za potporu kao i njihovo transparentno korištenje. ARKOD je nadogradnja Upisnika poljoprivrednih gospodarstava, koji je temeljna evidencija koju Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju koristi kao dodjelu potpora

e) Pravodobno podnošenje Jedinostvenog zahtjeva do određenog datuma do kojeg su poljoprivrednici obavezni predati zahtjeve u APPRRR, elektronski popunjenim putem AGRONET-a, ispisan te potpisan.

4.2.Primjer podnošenja Jedinostvenog zahtjeva za potporu

List A - Osnovni podaci o gospodarstvu

Nositelj gospodarstva daje na uvid korisničko ime i zaporku, otvara se kartica sa svim osobnim podacima (OIB, MIBPG, žiro račun i slično). Ulazi se u Jedinostveni zahtjev gospodarstva, gdje su ponuđene kategorije za koje korisnik može tražiti potporu (Prilog 1.).

List B – Prijava površina na gospodarstvu

Samo površine koje su prethodno upisane u Upisnik te ucrtane u ARKOD sustavu nalaze se na jedinstvenom zahtjevu te za koje nositelj može tražiti potporu. Nositelj na zahtjevu mora točno navesti koja kultura se sije na određenoj površini (Prilog 2.).

Ukoliko pojedina parcela nije označena kvačicom poljoprivrednik za nju neće ostvariti potporu (Prilog 3.).

List B1 – Korištenje prava na plaćanja

Pravo na regionalno plaćanje može se iskoristiti uz uvjetan broj prihvatljivih hektara koje agencija utvrdi, nakon svih administrativnih kontrola i kontrola na terenu (Prilog 4.).

List C – Stanje stoke na gospodarstvu

Sva stoka gospodarstva mora biti upisana u JRDŽ, te ostale upisnike, a stoka propisno označena (Prilog 5.).

List D – Stanje zaštićenih i izvornih pasmina domaćih životinja

Sve uzgojno valjane rasplodne izvorne i zaštićene pasmine domaćih životinja također moraju biti upisane u JRDŽ te središnji popis matičnih grla, odnosno registar kopitara ili matičnih jata (Prilog 6.).

Svi podaci sa listova A, B, B1, C i D provjeravaju se s nositeljem, nakon čega poljoprivrednik potpisuje Jedinstveni zahtjev. Svaki poljoprivrednik je odgovoran za točnost i potpunost svih podataka u zahtjevu (Prilog 7.).

4.3. Poticaji u stočarskom sektoru

Prije objave krajnjih rezultata i visine premije u stočarskom sektoru potrebno je izračunati visinu premije. Izračun premija određena je zakonom iz 2010. godine te je na osnovu njega izračunata premija za analizirane godine u ovom radu 2012. i 2013.

Nakon prikupljanja svih zahtjeva određuje se godišnja vrijednost nacionalne omotnice za prava na proizvodno vezana plaćanja od strane Europske unije. Na temelju dobivenih iznosa od strane Europske unije i broja zahtjeva (koji su na vrijeme te ispravno popunjeni dostavljeni u APPRRR) za određenu granu poljoprivredne djelatnosti, odnosno vrstu i/ili pasminu životinje ili biljnu kulturu, jednostavnom računskom operacijom dobije se vrijednost jediničnog iznosa prava na premije.

Rezultat te računске operacije nije fiksni, koji poljoprivrednici dobiju, već na dobiveni rezultat utječu mnogi čimbenici koji često smanjuju dobivenu vrijednost kao na primjer broj zahtjeva po županijama, porast ili smanjenje broja zahtjeva u odnosu na prethodnu kampanju i slično.

Godišnja vrijednost nacionalne omotnice za
prava na proizvodnu vezana plaćanja (HRK) = Vrijednost jediničnog iznosa prava na
Ukupni broj predanih zahtjeva za određenu premije
vrstu životinja

4.4. Državna pomoć

Republika Hrvatska je bila dužna osigurati nacionalna sredstva za državnu pomoć u prijelaznom razdoblju za poljoprivrednike u posebno osjetljivim sektorima tijekom razdoblja od 2012. do 2014. godine.

Sredstva državne pomoći odnose se na proizvodno vezana plaćanja za šećernu repu, ekstra djevičansko i djevičansko maslinovo ulje, duhan, mliječne krave i rasplodne krmače, a osiguravaju se u Državnom proračunu. Ukoliko ukupna vrijednost zahtjeva za državnu pomoć u pojedinim sektorima premaše raspoloživa sredstva, jedinični iznos proporcionalno se smanjuje. Ukoliko je ukupna vrijednost zahtjeva za državnu pomoć u pojedinim sektorima manja od raspoloživih sredstava ostatak će se preraspodijeliti unutar ostalih posebno osjetljivih sektora. Sredstva državne pomoći za proizvodno vezana plaćanja u pojedinim sektorima utvrđena su u Zakonu o poljoprivredi.

Tablica 2. Državna pomoć

VRSTA IZRAVNOG PLAĆANJA	GODIŠNJA VRIJEDNOST (HRK)	JEDINICA MJERE	MAKSIMALNI JEDINIČNI IZNOS
Šećerna repa	30.969.000	ha	1.395
Maslinovo ulje	15.380.000	l	10
Duhan	40.125.780	kg	3,35
Mliječne krave	48.000.000	grlo	836
Krmače	33.120.000	grlo	530

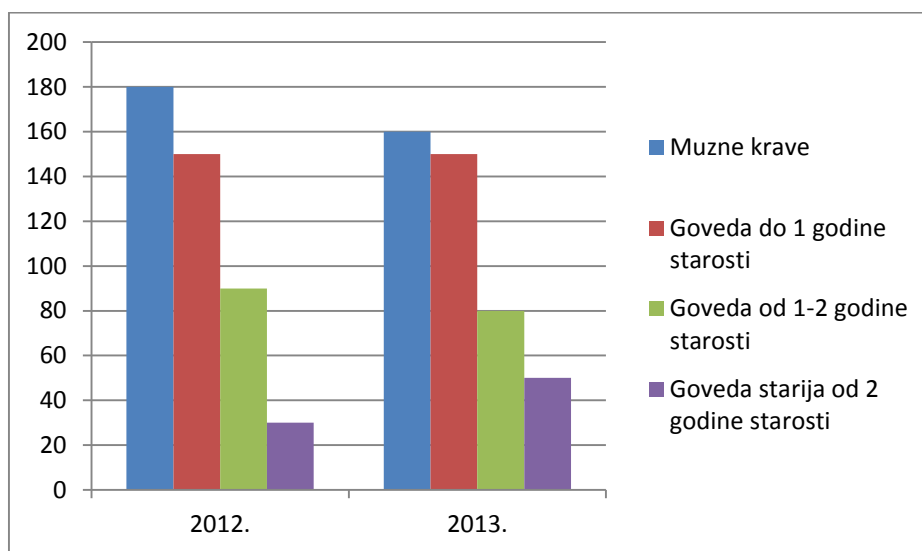
Izvor: APPRRR

4.5. Govedarstvo

Govedarska proizvodnja najznačajnija je grana stočarstva koja se u 2013. godini našla u teškom položaju obilježenom ukupnim padom proizvodnje, padom broja proizvođača i broja goveda uzrokovanih visokim troškovima proizvodnje te nepovoljnim klimatskim uvjetima (Blažić i sur., 2013.). Ukupan broj goveda u 2013. godini smanjen je za 2,0% u odnosu na prethodnu godinu, uvezeno je 111.120 grla goveda (7,4% manje u odnosu na 2012. godinu), a izvezeno 29.344 grla (11,2% manje u odnosu na prethodnu godinu).

Tijekom 2013. godine proizvedeno je 696,1 milijuna litara kravljeg mlijeka. Mlijeko predstavlja glavni proizvod govedarske proizvodnje, tako je u 2013. godini proizvodnja mlijeka činila 9% od ukupne poljoprivredne proizvodnje.

Broj muznih krava smanjen je za 6,94% a ostalih krava za 5,02%, od ukupnog broja krava simentalaska pasmina zastupljena je s 65,4%, holstein pasmina s 24,5%, smeđa s 2,5%, križanci s 4,3%, a mesne i izvorne pasmine s 3,3% u odnosu na 2012. godinu.

Graf 2. Pregled broja goveda u 2012. i 2013. godine

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, 2013.

Govedarska proizvodnja u Republici Hrvatskoj temelji se najvećim dijelom na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, na kojima prevladava kombinirana pasmina goveda (simentalska). Manjim dijelom se govedarska proizvodnja odvija na specijaliziranim govedarskim farmama, gdje se za proizvodnju mlijeka uz simentalasku pasminu koriste mliječne pasmine (holstein i smeđa). Broj krava po gospodarstvu u 2012. godini bio je četiri, porastao je na šest u 2013. godini. Taj porast je prije svega rezultat smanjenja broja malih poljoprivrednih gospodarstva.

Godine 2013. je proizvodnja mlijeka doživjela veliki pad, tako je ukupna proizvodnja mlijeka za 10,7% manja u odnosu na prethodnu godinu. Razlog lošeg položaja ovog sektora također leži u nepovoljnim klimatskim uvjetima (suša) u 2012. godini, što je dovelo do nedostatka stočne hrane i visoke cijene stočne hrane. To je imalo za posljedicu povećano klanje i smanjenje broja mliječnih krava u 2013. godini.

Broj krava mesnih pasmina je u zadnjem desetljeću porastao, te u 2013. godini iznosi 4.261 grla unutar 231 stada (Blažić i sur., 2013.). Glavne mesne pasmine: Charolais, Hereford,

Angus i Limousin. Krave ovih pasmina se uglavnom uzgajaju u sustavu krava dojlja, u kojim životinje gotovo cijele godine borave na pašnjaku, a samo ih se tijekom zimskih mjeseci drže u štali, pri čemu je glavni cilj dobiti tele za tov.

Izravna plaćanja u govedarstvu ostvaruju se za krave dojlje te mliječne krave.

Krava dojlja je krava mesne pasmine ili križanke s mesnom pasminom, a pripada stadu namijenjenom za uzgoj teladi za proizvodnju mesa (NN 92/10,124/11). Premije za krave dojlje realiziraju se ukoliko ih se drži najmanje šest mjeseci, računajući od dana podnošenja zahtjeva (APPRRR, 2013.). Vrijednost nacionalne omotnice iznosila je 2012. i 2013. godine oko 48.000.000 kuna. Premije po grlu u 2012. godini iznosile su 675 kuna, a 2013. godine 836 kuna.

Korisnici za mliječne krave ostvaruju premije po kravi mliječne ili kombinirane pasmine u proizvodnji mlijeka kod kojih se provodi redovita kontrola mliječnosti. Također se pravo na premije mliječnih krava isključuje pravo na premije za krave dojlje (Ministarstvo poljoprivrede, 2012.). Službeni iznos premije po grlu mliječne krave iznosio je 860 kuna.

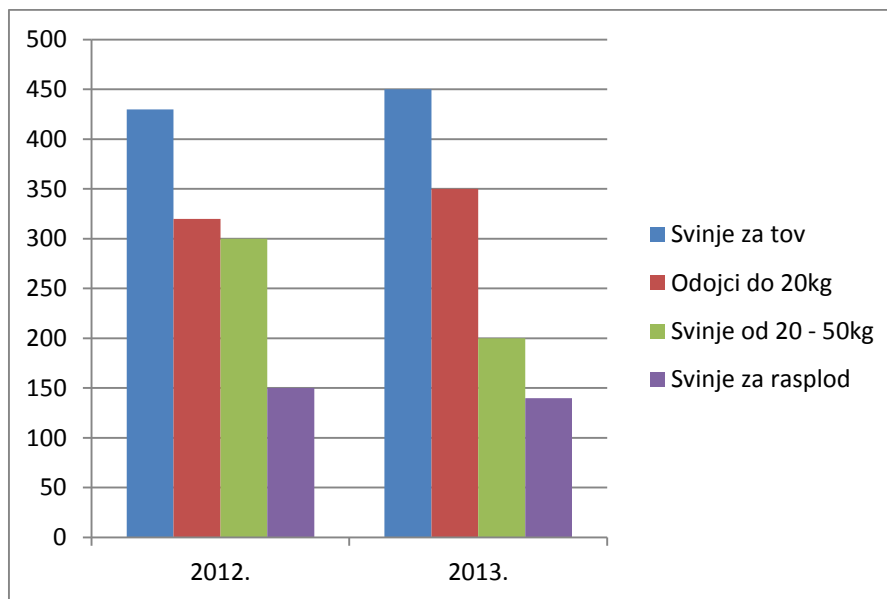
4.6. Svinjogojstvo

Svinjogojska proizvodnja provodi se najčešće na manjim poljoprivrednim gospodarstvima u okviru obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, gdje uglavnom čini samo mali dio ukupne poljoprivredne aktivnosti.

Važnost svinjogojske proizvodnje čini opskrba stanovništva mesom, budući da svinjsko meso tradicionalno ima visoku zastupljenost u prehrani ljudi na području Republike Hrvatske, te je jedan od najvažnijih izvora animalnih bjelančevina. Osim toga ova proizvodnja važna je i za prerađivačku industriju, industriju stočne hrane i preradu nusproizvoda prehrambene industrije.

Ukupni broj svinja u 2013. godini je manji za 6,1% u odnosu na 2012. godinu, od čega je najviše smanjen broj svinja u kategoriji od 20 do 50 kg. U 2013. godini smanjen je uvoz živih svinja za 33,56% te izvoz za 1,75%.

Potrošnja svinjskog mesa kreće se na razini od 16,5 kg/stanovniku. Proizvodnja svinjskog mesa u 2013. godini smanjena je za 13,94% u odnosu na prethodnu godinu (Blažić i sur., 2013.).

Graf 3. Pregled broja svinja u 2012. i 2013. godine

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede

Poljoprivrednici ostvaruju godišnje premije za rasplodne krmače po grlu. Iznos premije za rasplodne krmače već je nekoliko godina stabilan te iznosi oko 530 kuna po grlu.

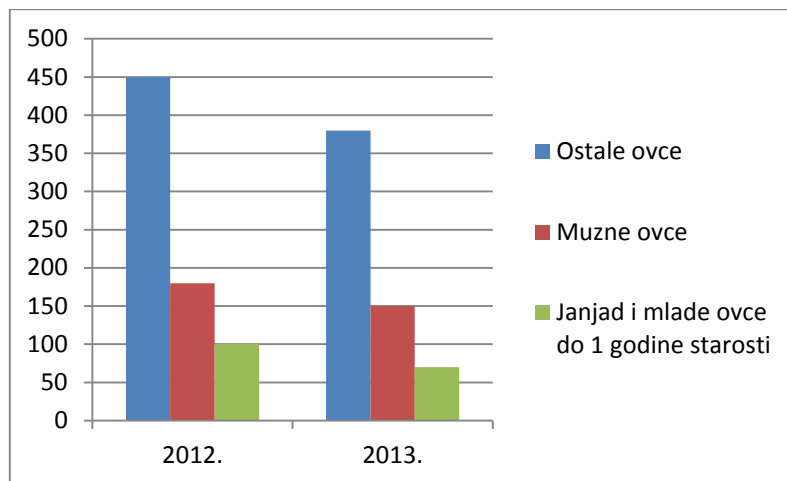
4.7. Ovčarstvo i kozarstvo

Uzgoj ovaca i koza posebno je osjetljiv dio poljoprivredne proizvodnje koja se pretežno odvija u područjima s težim uvjetima gospodarenja u kojima su zbog specifičnih geografskih i klimatskih uvjeta smanjene mogućnosti uzgoja drugih vrsta životinja.

Ukupno je 481 uzgajivač upisan u Upisnike uzgojno valjanih ovaca u 2012. godini. Glavni proizvodi ovčarstva i kozarstva su meso, mlijeko te vuna. U odnosu na prethodnu godinu ukupan broj ovaca u 2013. godini manji je za 8,75%. Dok je ukupan broj koza veći za 4,21% za isto razdoblje (Blažić i sur., 2013.).

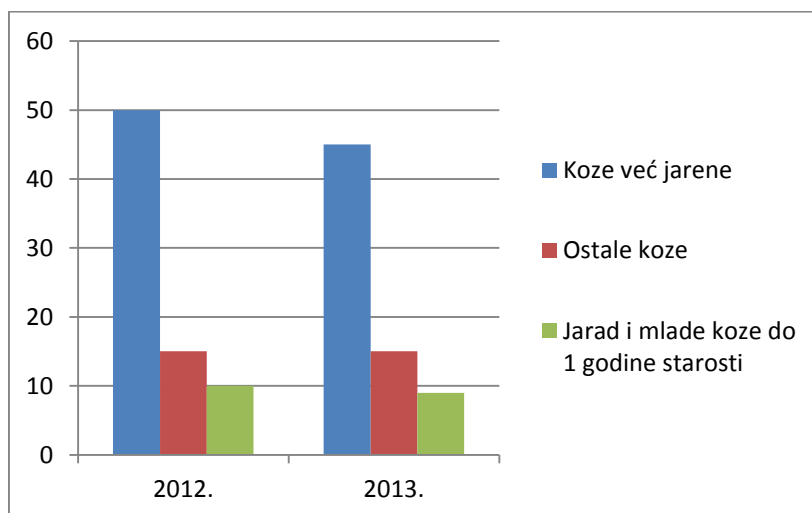
Populaciju ovaca u Republici Hrvatskoj čini 16 pasmina, od kojih je 9 izvornih pasmina. Najbrojnija izvorna pasmina je dalmatinska pramenka.

Visina premija u 2012. godini bila je jednaka za ovce i koze, a iznosila je 86 kuna po grlu, 2013. godine se to promijenilo, te je za koze premija iznosila 64 kuna po grlu. Za ovce su se premije podijelile na način da ukoliko uzgajivač NE prodaje mlijeko i mliječne proizvode od ovčjeg mlijeka ostvarivao je 80 kuna po grlu, a u slučaju da ih prodaje ostvarivao je premije u iznosu od 64 kuna po grlu kao i za koze. Također je 2013. godine uvedena takozvana dopunska premija u iznosu od 27 kuna po grlu ovce i koze.

Graf 4. Pregled broja ovaca 2012. i 2013. godine

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede

Graf 5. Pregled broja koza 2012. i 2013. godine

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede

Korisnici ostvaruju godišnje premiju za rasplodne ovce i koze koje su se minimalno jednom ojanjile/ojarile te za druga ženska grla starija od godinu dana, uz uvjet da drže minimalno 10 grla na gospodarstvu. U 2013. godini uvedena je dopunska premija za ovce i koze.

4.8. Peradarstvo

Peradarstvo je izuzetno značajna grana stočarske proizvodnje. Ono predstavlja najbrži i najefikasniji način dobivanja visokokvalitetnih bjelančevinastih proizvoda za prehranu stanovništva, kao što su meso i jaja. Peradarstvo je sektor koji ima solidnu perspektivu u proizvodnji peradarskog mesa i jaja, zahvaljujući tome što je dobrim dijelom uvedena visoka tehnologija proizvodnje. Procjenjuje se da se u Hrvatskoj nalazi između 11,6 i 11,7 milijuna kljunova, a od toga se oko 41% nalazi u tzv. organiziranoj proizvodnji dok ostalo otpada na privatni sektor, više za vlastite potrebe, a samo se višak plasira na tržište, što je većinom sezonskog karaktera te isključivo ovisi o godišnjem dobu (Pintić i Meštrović, 2009.). Peradarska proizvodnja uključuje uzgoj i držanje rasplodnih kokoši nesilica hibrida lakih pasmina, uzgoj pilenki za proizvodnju konzumnih jaja, uzgoj i držanje kokoši nesilica hibrida teških pasmina, proizvodnju jednodnevnih pilića, tov pilića, purića, pačića i guščića te klaonice peradi.

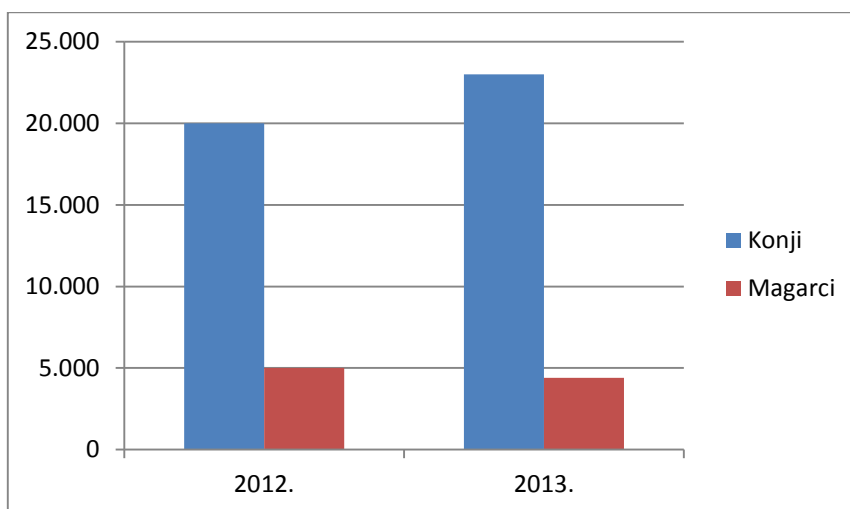
Tijekom 2013. godine niz negativnih trendova u stočarskom sektoru odrazio se i na sektor peradarstva. Smanjen je ukupan broj peradi za 8,4% u odnosu na prethodnu godinu, što je ujedno i najniži zabilježeni broj unazad pet godina. Jedini dostupni podatak vezan uz potpore u peradarstvu je da je u 2013. godini isplaćeno 1.603 kuna za autohtonu pasminu kokoši – kokoš hrvaticu.

4.9. Konjogojstvo

Ukupan broj aktivnih kopitara u Središnjem registru kopitara u 2013. godini iznosio je 24.434 grla (HPA).

Uzgoj konja u Republici Hrvatskoj iskazuje potencijal za kvalitetni rast i razvoj, to potvrđuju i podaci o broju konja koji u konstantnom porastu od 5.693 grla unazad (od 2013.) pet godina. Najčešće su izvorne pasmine konja: Hrvatski posavac (5.131 grlo) i Hrvatski hladnokrvnjak (6.614 grla), koji bilježe brojčani porast koji je odraz osvještavanja potrebe očuvanja izvornih pasmina, pogotovo u ruralnim područjima. Jedini negativni trend u proteklom petogodišnjem razdoblju u ovom sektoru stočarstva zabilježen je u blagom padu broja registrirane novorođene ždrjebadi (pad od 429 grla). Najveći dio kopitara uzgaja se u kontinentalnom dijelu Republike Hrvatske. Trendovi uzgoja konja su pozitivni. Visina potpore ovisi o pasmini, tako se za ženska grla pojedinih pasmina ostvaruju premije od 700 kuna, za muška grla 1.850 kuna te 1.500 kuna po ždrebljenju.

Broj konja je u porastu dok je broj magarca u laganom padu od 2012. godine do 2013. godine.

Graf 6. Usporedba broja konja i magaraca u 2012. i 2013. godine

Izvor: HPA

4.10. Pčelarstvo

Pčelarstvo unutar Republike Hrvatske ima kvalitetnu prirodnu osnovu i dobro organizirane proizvođače. Različitost i bogatstvo biljnih vrsta omogućuje proizvodnju mnogih vrsta meda, a značajna je i proizvodnja voska, peludi, propolisa, matične mliječi i pčelinjeg otrova. Gospodarenje pčelinjim pašama te način iskorištavanja pčelinjih paša provodi se sukladno katastru pčelinjih paša. U 2013. godini u Republici Hrvatskoj je bilo 10.260 pčelara odnosno 14,64% više nego 2012. godini te 545.191 pčelinjih zajednica odnosno 14,04% više nego 2012. godine. Stalan porast broja pčelinjih zajednica bilježi se zahvaljujući potporama unutar sektora ali i dobroj organiziranosti pčelara, velikoj potražnji odnosno potrebama tržišta te prirodnim bogatstvima kojima Republika Hrvatska raspolaže. Uvoz meda u 2013. godini povećan je za 166% u odnosu na 2012. godinu, što iznosi 162 tona.

U ovom sektoru provode se tržišne mjere u skladu s nacionalnim pčelarskim programima. Nacionalni pčelarski program u potpunosti je financiran iz sredstva državnog proračuna Republike Hrvatske, a u 2013. godini iznosilo je 18.146.989,42 kuna.

4.11. Očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina

Zakon o stočarstvu Republike Hrvatske (NN 70/97, 36/98, 151/03, 132/06) definira izvorne pasmine kao „Pasmine domaćih životinja koje su stvorene na području Republike Hrvatske“. Njihovim nestajanjem smanjuje se biološka raznolikost odnosno ukupna biološka raznolikost ekološkog sustava.

Pravo na potporu i visina potpore za izvorne i zaštićene pasmine domaćih životinja definirani su Zakonom o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (NN 120/12, 136/12), a ostvaruje ga poljoprivredno gospodarstvo upisano u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava i to po odraslom grlu/kljunu/komadu upisane uzgojno valjane rasplodne izvorne i zaštićene pasmine domaće životinje u Jedinostveni registar domaćih životinja (JRDŽ) i središnji popis matičnih grla, odnosno Središnji registar kopitara, odnosno Središnji popis matičnih jata i matični popis ovlaštenih organizacija za uzgoj uzgojno valjanih grla. Uvjeti i način provedbe potpore propisani su Pravilnikom o provedbi izravnih plaćanja i IAKS mjera ruralnog razvoja (NN 145/12, 29/13).

Nakon uvođenja premija za očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina konstantno raste zanimanje od strane poljoprivrednika za navedene mjere.

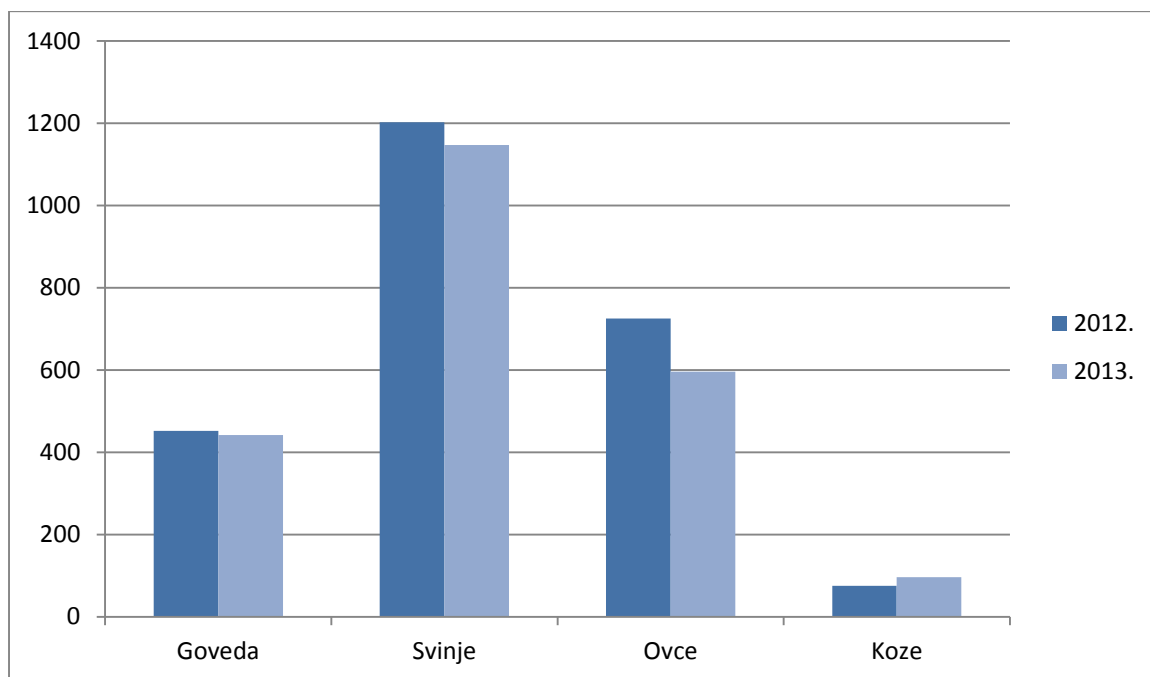
U skupinu izvornih i zaštićenih pasmina spadaju samo neke pasmine životinja za koje je određena fiksna premija koja je ostala stabilna za vrijeme provođenja kampanja 2012. i 2013. godine.

- a) Goveda: Istarsko govedo, Slavonsko – srijemski podolac, za te pasmine goveda ostvaruju se premije od 2.000 kuna po ženskom grlu te 5.000 po teljenju.
- b) Konji: Lipicanac, Hrvatski posavac, Međimurski konj, ženska grla tih pasmina ostvaruju premije od 700 kuna po grlu, 1.500 kuna po ždrebljenju te 1.850 kuna po muškom grlu.
- c) Svinje: Turopoljska, Crna slavonska, ženska grla ostvaruju 250 kuna po grlu, te 550 kuna po prasenju, a muška grla ostvaruju 750 kuna.
- d) Ovce: Dubrovačka ruda, Istarska ruda, ženska grla ostvaruju 150 kuna, po janjenju 400 kuna te odabrana muška grla 350 kuna.
- e) Premije ostvaruju i druge pasmine određenih vrsta domaćih životinja kao na primjer: purani, magarci, bikovi, nerastovi, pčele, pernata divljač, ribe.

4.12. Rasprava – usporedba izravnih plaćanja u stočarstvu u 2012. i 2013. godini

U godini 2013. uglavnom je zabilježen blagi pad brojnog stanja unutar stočarskog sektora, a uzrokovan je velikim promjenama te negativnim klimatskim uvjetima za osiguravanje krmne baze prethodne 2012. godine.

Graf 7. Usporedba brojčanog stanja stoke 2012. i 2013. godine

Izvor: vlastiti

Dok je brojno stanje stoke bilo u padanju, se i novčani iznos za pojedine vrste životinja promijenio, dok je onaj za očuvanje izvornih pasmina ostao stabilan kroz 2012. te 2013. godinu (Tablica 3.).

Tablica 3.. Pregled novčanih premija za vrijeme kampanje 2012. i 2013. godine

	2012. godina (kuna/grlo)	2013. godina (kuna/grlo)	
Goveda	675	836	
Svinje	530	530	
Ovce	86	80/64	Dopunska premija u 2013. od 27 kuna
Koze	86	64	
	Ženska grla (kuna)	Muška grla (kuna)	Potomci (kuna)
Zaštićene pasmine goveda	2.000	-	5.000
Zaštićene pasmine svinja	250	750	550
Zaštićene pasmine ovaca	150	350	400
Zaštićene pasmine konja	700	1.850	1.500

Izvor: Vlastita istraživanja

Kao što je iz tablice 3 vidljivo, novčani iznos za goveda je porastao u promatranom periodu 2012. te 2013. godine. Također je porastao i novčani iznos poticaja za ovce i koze, s obzirom da je u 2013. godini uvedena dopunska premija u iznosu od 27 kuna po grlu. Premija za svinje te za sve zaštićene pasmine ostaje stabilna u analiziranim godinama. U iznosu za zaštićene pasmine potrebno je uzeti u obzir da se premije razlikuju prema spolu životinje, a pod „potomci“ se podrazumijeva porod, a ne pojedini potomak, tako da multiparne životinje ostvaruju premije po porodu, a ne broju potomka.

5. ZAKLJUČAK

Premije izravnih plaćanja u stočarskom sektoru izračunavaju se u Agenciji za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, prema svim zakonima koji određuju način ispunjavanja te uvjete koje su poljoprivrednici dužni ispunjavati. Nakon kontrole zahtjeva izračunava se visina jediničnog iznosa premija.

Stočarski sektor se nalazio u teškoj situaciji za vrijeme provođenja mjera agrarne politike 2012. i 2013. godine, pogotovo nakon klimatski teške 2012. godine, u kojoj je suša otežala proizvodnju stočne hrane te tako i razvoj stočarstva tijekom 2013. godine.

Trend broja grla u govedarstvu je bio opadajući, a premije rastu u 2013. godini u odnosu na 2012. godinu. U svinjogojstvo je također zabilježen negativni trend brojnog stanja, a premije ostaju stabilne u dvije analizirane godine. Broj ovca je bio u padu od 8,75%, a koza 4,21% u 2013. godini. Kod ovaca i koza došlo je do promjene u izračunu izravnih plaćanja, tako da su se u 2013. godini osnovne premije smanjile, međutim uvedene su dopunske premije tako da su u konačnici izračuni izravnih plaćanja po grlu bili veći. Peradarstvo je 2013. godine doseglo najniži broj kljunova unazad pet godina. Godine 2013. isplaćeno je 1.603 kuna za kokoši hrvatice, točni brojčani podaci za peradarstvo nažalost nisu bili dostupni. Konjogojstvo je jedan od rijetkih sektora stočarstva koji je u konstantnom porastu, tako je i 2013. godine broj grla (24.434) najviši unazad pet godina. Zaštićene pasmine konja ostvarivale su u analiziranim godinama jednake iznose, a različite za ženska i muška grla te su određeni iznosi po ždrebljenju odnosno za „potomke“. Kao i konjogojstvu tako je i pčelarstvu u Republici Hrvatskoj bilježen stalni porast brojnog stanja. Tako je 2013. godine broj pčelara za 14,64% veći u odnosu na 2012. godinu, te se bilježi porast broja pčelinjih zajednica za 14,04% više nego prethodne godine. Pretpostavlja se da se taj porast bilježi zahvaljujući potporama u tom sektoru, organiziranosti pčelara te prirodnim bogatstvima kojima Republika Hrvatska raspolaže. U sklopu potpore očuvanja izvornih i zaštićenih pasmina 2013. godine isplaćeno je 18.692.869,62 kuna.

6. LITERATURA

1. Agronet, Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Zagreb, 2011.
2. Blažić, Z. i sur. (2013.): Godišnje izvješće o stanju poljoprivrede u 2012. godini, Ministarstvo poljoprivrede, Zagreb
3. Božić, M. i sur. (2005.): Hrvatska poljoprivreda i Europska Unija: Kojim putem naprijed?, Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Zagreb
4. Izvještaj stanja zahtjeva, Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Zagreb, 2012.
5. Izvještaj stanja zahtjeva, Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Zagreb, 2013.
6. Kampanja 2012. u brojkama, Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Zagreb, 2012.
7. Provedba izravnih plaćanja i IAKS mjera ruralnog razvoja u 2013. godini, Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Hrvatska poljoprivredna agencija, Zagreb, 2013.
8. Provedba izravnih plaćanja i pojedinih mjera ruralnog razvoja za 2012. godinu – Priprema za kampanju 2012.-, Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Zagreb, 2011.
9. Specifična plaćanja, Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Zagreb, 2013.
10. Tušek, Z. (2012.): Vodič kroz višestruku sukladnost, Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Zagreb
11. Pintiće V., Meštović M. (2009.): Osnovne peradarstva, Križevci

Internet izvori:

12. <file:///C:/Users/Korisnik/Downloads/zakon-poticaji-u-poljoprivredi-mps.pdf>
13. <http://www.agroklub.com/>
14. <http://www.apprrr.hr/>
15. <http://www.arkod.hr>
16. <https://hr.wikipedia.org/wiki/Sto%C4%8Darstvo>

7. PRILOZI

Prilog 1. List A

Jedinstveni zahtjev

Predispis:

PREDISPIS

GRAFIČKI ANEKS

Osvježi podatke

Podaci u sustavu su vam promijenjeni. Trenutno radite izmjene na starim podacima. Klikom na gumb osvježi podatke učitati ćete nove podatke.

Obrazac:

>>	List A (potvrda osnovnih podataka)	Status: Obrazac potvrđen
>>	List B (prijava površina)	Status: Nije započelo
>>	List B1 (Korištenje prava na plaćanja)	Status: Nije započelo
>>	List C (stanje stoke na gospodarstvu)	Status: Nije započelo
>>	List D (stanje izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja na gosp.)	Status: Nije započelo
>>	Odustani	

R.BR.	Barkod	Datum popunjavanja	Datum podnošenja	Tip	Preuzimanje	Ažuriranje
1	469534	11.5.2014. 20:06:30	12.05.2014	Redovno popunjavanje	Preuzmi	

ODUSTANI OD PODNESENIH ZAHTEJEVA

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Prilog 2. List B

ArkodID: Domaće ime: Vrsta uporabe:

Domaće ime	Arkod ID	Vrsta uporabe	EKO	TUG	INT	Rez. zem.	Mn. zem.	Senj. podr.	Nav.	Pov. arkod (ha)	Broj stabala / travica / biljeka	Ark. Prag.	Naziv kulture/Oblježe krajobraz	Šifra	Sorta IZVK	Pov. pod kult. (ha)	Dodaj više	
LIVADICA	2091541	310-Livada	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	0,38	0	>>	LIVADE LIVADE	1401		0,38	☐	
OGRADICA	2092082	200-Ovčarica	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1,04	0	>>	KRMNO SILJE OSTALO KRMNO SILJE	300		1,04	☐	
+ BOROVICE-SRDO CAR	1723894	200-Ovčarica	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3,77	0	>>	VIŠE KORIŠTENJA				☐	
Kulture / oblježe krajobraz													Sorta IZVK		Površina (ha)			
ŽITARICE PŠENICA															3,30			<input type="button" value="Obriši"/>
ŽITARICE KUKURUZ															0,47			<input type="button" value="Obriši"/>
Iskoristili ste svu površinu!																		
JASIK	2083725	200-Ovčarica	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	0,38	0	>>	ŽITARICE KUKURUZ	103		0,38	☐	
LIVADICA	2091531	200-Ovčarica	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	0,66	0	>>	ŽITARICE KUKURUZ	103		0,66	☐	
+ OGRADA-JASIK	2091973	200-Ovčarica	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2,27	0	>>	VIŠE KORIŠTENJA				☐	
Kulture / oblježe krajobraz													Sorta IZVK		Površina (ha)			
ŽITARICE KUKURUZ															0,67			<input type="button" value="Obriši"/>
SOJA SOJA															1,60			<input type="button" value="Obriši"/>

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Prilog 3. List B

Zahtjev za potporu

I) Zahtjevi za izravnu potporu

A) Prava na plaćanja (Regionalno plaćanje)

- Korištenje prava na plaćanja
- Dodjela prava na plaćanje iz posebne nacionalne rezerve za razminirano zemljište
- Dodjela prava na plaćanje iz nacionalne rezerve

Info

II) Zahtjevi za državnu potporu

A) Plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima

- Maslinovo ulje
- Duhan
- Sećerna repa

B) Zahtjevi za IAKS mjere ruralnog razvoja

- Ekološka poljoprivredna proizvodnja
- Integrirana poljoprivredna proizvodnja
- Teže uvjete gospodarenja u poljoprivredi
- Očuvanje izvornih i zaštićenih vrsta i kultivara poljoprivrednog bilja

Tražene potpore po ARKOD parceli

Domaće ime	Arkod ID	Vrsta uporabe	EKO	TUG	INT	Rac. zem.	Navod.	Pov. arkod (ha)	Broj stabala / trave / biljaka	Nasiv kulture	Šifra	Površina pod kulturom (ha)	RP / PPRZ	ŠR	EKO	INT	TUG	IZVK
BOROVICE-SRDO CAR	1723694	200-Oranica	☐	☐	☐	☐	☐	3,77	0	ŽITARICE PŠENICA	101	3,30	☒	☐	☐	☐	☐	☐
BOROVICE-SRDO CAR	1723694	200-Oranica	☐	☐	☐	☐	☐	3,77	0	ŽITARICE KUKURUZ	109	0,47	☒	☐	☐	☐	☐	☐
JASIK	2063725	200-Oranica	☐	☐	☐	☐	☐	0,36	0	ŽITARICE KUKURUZ	109	0,36	☒	☐	☐	☐	☐	☐
LIVAOICA	2091531	200-Oranica	☐	☐	☐	☐	☐	0,66	0	ŽITARICE KUKURUZ	109	0,66	☒	☐	☐	☐	☐	☐
LIVAOICA	2091541	310-Livade	☐	☐	☐	☐	☐	0,36	0	LIVADE LIVADE	1401	0,36	☒	☐	☐	☐	☐	☐
OGRADA-JASIK	2091973	200-Oranica	☐	☐	☐	☐	☐	2,27	0	ŽITARICE KUKURUZ	109	0,67	☒	☐	☐	☐	☐	☐
OGRADA-JASIK	2091973	200-Oranica	☐	☐	☐	☐	☐	2,27	0	SOJA SOJA	201	1,00	☒	☐	☐	☐	☐	☐

Izvor: Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvo i ruralni razvoj

Prilog 4. List B1

AGENCIJA
ZA PLAĆANJA U POLJOPRIVREDI,
RIBARSTVU I RURALNOM RAZVOJU

UPUTE PRAVNA OŠNOVA REGISTRI I EVIDENCJE ARHIVA JEDINSTVENI ZAHTEJ ODLUKE

PRISTUP PROMIJENI ZAPORKU ODJAVI SE

Lista B1

ODUŠTANI SPREMI PRIJAVU

ID prava	Vrsta prava na plaćanje	Broj dodijeljenih prava	Izvor	Korištenje prava	Zatražena prava	Nekorištena prava
13838427	Pravo na regionalno plaćanje	9,88	Kopija prošle godine	☒	<input type="text" value="9,88"/>	<input type="text" value="0,00"/>
13838428	Pravo na regionalno plaćanje	4,19	Kopija prošle godine	☒	<input type="text" value="4,19"/>	<input type="text" value="0,00"/>

Ovime potvrđujem da su podaci za gospodarstvo ispravni

[POVRATAK](#) [POTVRDI PODATKE](#)

© 2010 Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

Izvor: Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Prilog 5. List C

Zahtjev za potporu

I) Zahtjevi za izravnu potporu

B) Proizvodno vezana plaćanja

- Korištenje prava na premije za ovce i koze
- Korištenje prava na premije za krave dojlje
- Dopunska premija za ovce i koze

Izjava korisnika:

- Prodajem ovčje mlijeko i mliječne proizvode od ovčjeg mlijeka DA NE
- Izjavljujem da vršim sezonsko premještanje životinja DA NE

C) Specifična plaćanja

- Potpora za unapređenje kvalitete mlijeka
- Potpora za unapređenje kvalitete goveđeg mesa
- Potpora za unapređenje kvalitete janjeđeg i jaređeg mesa

II) Zahtjevi za državnu potporu

A) Plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima

- Mliječne krave
- Rasplodne krmače

INFO

[Upozorenje za izračun broja prihvatljivih grla](#)

Vaše PG može podnijeti zahtjev za premiju za krave dojlje za **maksimalno 5 grla** (krava ili krava 60% i junica 40%).

Proizvedena i isporučena količina kravljeg mlijeka po poljoprivrednom gospodarstvu

Mliječna kvota za tekuću godinu [kg]:

21.781,00

Izvor: Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralni razvoj

Prilog 6. List D

AGENCIJA
ZA PLAĆANJA U POLJOPRIVREDI,
RIBARSTVU I RURALNOM RAZVOJU

UPUTE PRAVNA OSNOVA REGISTRI I EVIDENCIJE ARHIVA JEDINSTVENI ZAHTEJEV ODLUKE

PRISTUP PROMIJENI ZAPORKU ODJAVI SE

ODUSTANI SPREMI PRIJAVU

IKG: Šifra: Životni broj: Mikročip: Vrsta: Pasma:

Zahtjev za potporu

II) Zahtjevi za potporu za mjere ruralnog razvoja

Očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina

Zbirni podaci za pojedinu grupu potpore

NEMATE REGISTRIRANIH ŽIVOTINJA.

Ovime potvrđujem da su podaci za gospodarstvo ispravni

© 2010 Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralni razvoj

Prilog 7.

Jedinstveni zahtjev

Predispis:

[PREDISPIS](#) > [GRAFIČKI ANEKS](#) > [Osvježi podatke](#)

Podaci u sustavu su vam promijenjeni. Trenutno radite izmjene na starim podacima. Klikom na gumb osvježi podatke učitati ćete nove podatke.

Obrazac:

>> List A (potvrda osnovnih podataka)	Status: Obrazac potvrđen
>> List B (prijava površina)	Status: Obrazac potvrđen
>> List B1 (Korištenje prava na plaćanja)	Status: Obrazac potvrđen
>> List C (stanje stoke na gospodarstvu)	Status: Obrazac potvrđen
>> List D (stanje izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja na gosp.)	Status: Obrazac potvrđen
>> Odustani Završi s popunjavanjem zahtjeva (List A sa sumarnom listom)	

Izvor: Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

SAŽETAK

Izravna potpora definira se kao novčana potpora koja se svake godine dodjeljuje poljoprivrednicima za biljnu i/ili stočarsku proizvodnju, kao potpora njihovom dohotku, a poljoprivrednici se za nju prijavljuju jednom godišnje. Izravna plaćanja u poljoprivredi provodi Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju. Osnovni uvjeti za ostvarenje potpore mjere ruralnog razvoja i izravnih plaćanja u stočarstvu za analiziranu 2012. i 2013. godinu određeni su 2010. godine sukladno Zakonu o državnoj potpori u poljoprivredi i ruralnom razvoju (NN 60/10).

Stočarska proizvodnja ima važnu ulogu u poljoprivrednoj djelatnosti Republike Hrvatske s udjelom od 31,7% od ukupne vrijednosti poljoprivredne proizvodnje, a za svaku granu stočarstva te posebno za očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina određeni su iznosi i uvjeti dobivanja potpora.

Analizom stočarske proizvodnje utvrđeno je da samo konjogojstvo i pčelarstvo ima kontinuirani trend rasta do 2013. godine. Vjerojatno je to jedan od razloga da su se izravne potpore u 2013. u odnosu na 2012. godinu povećale u području govedarstva, ovčarstva i kozarstva, a u području svinjogojstva i očuvanja izvornih i zaštićenih pasmina ostaju iste

Ključne riječi: izravna plaćanja, stočarski sektor, Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralni razvoj